

POSTANOWIENIE

Dnia 26 stycznia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Grzegorzczak

SSN Karol Weitz

w sprawie z urzędu

przy uczestnictwie C. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. oraz Banku (...) Spółki Akcyjnej w W. I Oddział w Z.

o sprostowanie usterki wpisu w Kw (...),

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 26 stycznia 2018 r.,

zażalenia uczestnika postępowania Banku (...) Spółki Akcyjnej

w W. I Oddział w Z.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Ł.

z dnia 20 lipca 2017 r., sygn. akt III Cz (...), WSC (...),

oddala zażalenie oraz zasądza od Banku (...), Spółki Akcyjnej w W., I Oddział w Z. na rzecz C. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Ł. postanowieniem z dnia 20 lipca 2017 r. odrzucił skargę kasacyjną uczestnika postępowania, jako niedopuszczalną na postanowienie Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 28 lutego 2017 r. o oddaleniu zażalenia tego uczestnika na postanowienie Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 8 listopada 2016 r., na podstawie

którego Sąd ten z urzędu sprostował usterkę wpisu w dziale IV księgi wieczystej (...) w ten sposób, że w rubryce 4.4. „treść wpisu”, podrubryce 4.4.1. „treść hipoteki (roszczenia)”, polu 8 „oznaczenie wierzytelności i stosunku prawnego”, lit. C „stosunek prawny”, wpisał: „umowa o kredyt z dnia 6 kwietnia 2000 r. nr (...)”.

W zażaleniu na postanowienie z dnia 20 lipca 2017 r. o odrzuceniu skargi kasacyjnej uczestnik postępowania, domagając się jego uchylenia zarzucił naruszenie art. 398⁶ § 2 w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., art. 65 § 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (j.t. Dz. U. z 2017 r., poz. 1007, dalej „u.k.w.h.”) oraz art. 398⁶ § 2 w zw. z art. 519¹ i 626¹³ § 2 k.p.c. Zdaniem skarżącego wniesiona skarga kasacyjna nie powinna zostać odrzucona, bowiem dotyczyła postanowienia oddalającego zażalenie na orzeczenie Sądu Rejonowego, które - zważywszy na wskazanie w jego sentencji daty i numeru umowy kredytu, stanowiącej podstawę wpisu hipoteki z tytułu kredytu inwestycyjnego - ma charakter merytoryczny, nie zaś sprostowania usterki wpisu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W postępowaniu wieczystoksięgowym skarga kasacyjna - zgodnie z art. 519¹ § 1 k.p.c. - przysługuje od wydanego przez sąd drugiej instancji postanowienia co do istoty sprawy oraz postanowienia w przedmiocie odrzucenia wniosku i umorzenia postępowania kończących postępowanie w sprawie. Dopuszczalność skargi kasacyjnej w tych sprawach zależy zatem w pierwszej kolejności od tego, czy zaskarżone postanowienie zapadło co do istoty sprawy. Zasadniczym podziałem orzeczeń przyjętych przez ustawodawcę na potrzeby postępowania nieprocesowego jest podział na postanowienia orzekające co do istoty sprawy oraz inne. Postanowienia rozstrzygające co do istoty sprawy są zrównane z wydawanymi w procesie wyrokami i mają charakter merytoryczny. Orzeczenie merytoryczne jest wynikiem zastosowania do ustalonego stanu faktycznego obowiązującej normy prawnej, wskutek czego sąd rozstrzyga o roszczeniu procesowym, bądź przesądza pewne zasady w prowadzonym postępowaniu. W postępowaniu wieczystoksięgowym postanowieniem wydanym co do istoty sprawy jest takie postanowienie, które kładzie kres określonym czynnościom związanym z wpisem w księdze wieczystej w zakresie uprawnień podmiotowych związanych z

ustrojem ksiąg wieczystych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 czerwca 2001 r., V CZ 91/01, OSNC 2002, nr 2, poz. 25).

Postanowienie wydane na podstawie art. 626¹³ § 2 k.p.c. w przedmiocie sprostowania usterek wpisu dokonanego w księdze wieczystej nie jest postanowieniem co do istoty sprawy w rozumieniu art. 519¹ § 1 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 marca 2009 r., II CZ 15/09, nie publ.). Nie przysługuje więc od niego, jak zasadnie przyjął Sąd drugiej instancji, skarga kasacyjna. Skarżąc wydane na podstawie art. 626¹³ § 2 k.p.c. postanowienie, uczestnik podniósł, że postanowienie Sądu pierwszej instancji było postanowieniem co do istoty sprawy, ponieważ sprowadzało się do dodania do treści istniejącego wpisu, daty i numeru umowy, z której wynikają wierzytelności zabezpieczone hipoteką.

Przepis art. 626¹³ § 2 k.p.c. stanowi na gruncie postępowania wieczystoksięgowego odpowiednik art. 350 k.p.c. i wyłącza stosowanie tego przepisu w zakresie sprostowania usterek wpisu w księdze wieczystej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 stycznia 2003 r., III CZ 128/02, nie publ.). W orzecznictwie przyjmuje się, że sprostowanie orzeczenia ma na celu usunięcie niezgodności pomiędzy rzeczywistą wolą i wiedzą sądu oraz zebrany materiał a ich wyrażeniem na piśmie, powstałym z powodu technicznej niedoskonałości ujęcia rozstrzygnięcia sądu w słowach, przedstawienia stanowiska sądu w błędnej formie lub w sposób niedokładny, a więc niepełny i nieprecyzyjny. Uwzględniając związek art. 350 i 626¹³ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy we wspomnianym postanowieniu z dnia 20 marca 2009 r., II CZ 15/09 stwierdził, że w świetle art. 626¹³ § 2 k.p.c. nie jest wyłączone sprostowanie usterki wpisu w księdze wieczystej dotyczącego powołania podstawy dokonania wpisu, w tych wypadkach, gdy wpis został dokonany zgodnie z rzeczywistym stanem prawnym. Aprobując to stanowisko i odnosząc je do okoliczności rozpoznawanej sprawy, należało zauważyć, że dane identyfikujące umowę kredytu, powołane w postanowieniu o sprostowaniu usterek dokonanego wpisu, dotyczą tej umowy kredytu, który - według dokumentów załączonych do wniosku o wpis i na dzień dokonania wpisu - został zabezpieczony ustanowioną hipoteką. Usprawiedliwiona jest więc kwalifikacja wydawanych w powyższym zakresie postanowień jako wydanych

w postępowaniu o sprostowanie usterki wpisu w księdze wieczystej w rozumieniu art. 626¹³ § 2 k.p.c. Od postanowień tego rodzaju skarga kasacyjna nie przysługuje.

Na uboczu dodać należy, że warunkiem stosowania art. 626¹³ § 2 k.p.c. jest sprostowanie tego rodzaju usterek wpisu, które nie mogą wywołać niezgodności stanu prawnego księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym. Instytucja unormowana w tym przepisie nie może zastępować powództwa o ustalenie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym. Poza kognicją Sądu Najwyższego, rozpoznającego zażalenie na postanowienie o odrzuceniu skargi kasacyjnej, pozostaje ocena prawidłowości zastosowania art. 626¹³ § 2 k.p.c. w odniesieniu do powyższej przesłanki.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na podstawie art. 520 § 2 k.p.c.

jw

r.g.